

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ СПЕЦИФІЧНОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ»

Голубовська О.А., Шкурба А.В., Подолук О.О., Климанська Л.А.

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця

Вступ. Специфічна лабораторна діагностика є наріжним каменем у діагностиці інфекційних та паразитарних хвороб. «Золотий стандарт» підтвердження діагнозу інфекційної хвороби або паразитарної інвазії полягає у виділенні збудника та/або його антигенів і антитіл, що виробляються у відповідь на атаку макроорганізму мікроорганізмом. Сучасні методи лабораторної діагностики надають дуже широкі можливості верифікації діагнозу, проте їхня значимість варіює в дуже широких межах. З практичного досвіду відомо, що дуже часто однократне виявлення антитіл до будь-якого збудника, особливо це стосується хронічних інфекційних процесів, призводить не лише до необґрунтованого діагнозу, а й до необґрунтованого лікування.

Основна частина. При викладанні навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби» необхідно, на наш погляд, досягти декількох цілей.

По-перше, необхідно сформувані у студента такий підхід до діагнозу інфекційної хвороби, який спрямований на обов'язкове його специфічне лабораторне підтвердження.

По-друге, не лише надати інформацію про існуючі методи специфічної діагностики, а ще й висвітлити переваги того чи іншого методу. Наприклад, полімеразна ланцюгова реакція, високочутливий та високоспецифічний метод навряд чи має переваги перед бактеріологічним посівом при діагностиці бактеріальних інфекцій, який дозволяє не лише виявити вид, варіант, кількість збудника, а й визначити його чутливість до антибактеріальних препаратів чи, як для збудника дифтерії, токсигенність.

По-третє, спираючись на особливості патогенезу конкретного захворювання, сформувані уявлення про «часову доцільність» проведення того чи іншого дослідження. Наприклад, не варто проводити дослідження на стериль-

ність крові чи гемокультуру при нормальній температурі тіла, виявляти лептоспіри в сечі протягом першого тижня хвороби, а серологічні дослідження на виявлення антитіл, крім того проведені на початку хвороби, однократно без динаміки будуть мало інформативні. При проведенні імуноферментного аналізу для визначення гостроти процесу важливо визначити класи імуноглобулінів, а часто і їх кількісний вміст.

Четверте, й мабуть, найголовніше. Результат лабораторного дослідження є одним з симптомів захворювання, він може бути як позитивним, так й негативним. Так, в силу різних умов, можна не отримати бактеріологічне підтвердження хвороби за наявності типової клінічної картини. Тому відсутність лабораторного підтвердження інфекційної хвороби при наявності чітких клінічних ознак не може бути підставою для спростовування діагнозу.

Висновки. Необхідно формувати у студента цілісне сприйняття процесу верифікації діагнозу інфекційного захворювання, використовуючи комплексний підхід, прагнути отримати його специфічне лабораторне підтвердження, обираючи найбільш інформативні та своєчасні методи дослідження, всебічно та адекватно оцінювати отримані результати з урахуванням клінічного перебігу, симптоматики та періодів хвороби.

Література

1. Інфекційні хвороби/ Підручник / За ред.О.А. Голубовської- К.: ВСВ «Медицина». 2012. – 728с.+ 12 с.кольор.вкл.
2. Наказ МОЗ України № 905 від 28.12.2015 «Про затвердження критеріїв, за якими визначаються випадки інфекційних та паразитарних захворювань, які підлягають реєстрації»

РІВЕНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ СТУДЕНТІВ НМУ ІМЕНІ О. О.БОГОМОЛЬЦЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ» ЯК КРИТЕРІЙ ЕФЕКТИВНОСТІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Голубовська О. А., Шкурба А. В., Скицюк А. С., Митус Н. В., Чепілко К. І.

НМУ імені О.О.Богомольця

Вступ. На сьогодні існує велика кількість критеріїв ефективності будь-якого педагогічного процесу. До них можна віднести оцінку вміння розв'язувати ситуаційні завдання, вміння засвоювати лекційний матеріал тощо. Ми спробували використати один з них для оцінки ефективності кредитно-модульної системи навчання, що використовується у НМУ імені О. О. Богомольця, на прикладі кафедри інфекційних хвороб.

Основна частина. Нами було проведена оцінка ефективності засвоєння навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби», що викладається на кафедрі інфекційних хвороб НМУ імені О. О. Богомольця серед студентів п'ятого та шостого курсів лікувальних факультетів протягом останніх 5 років. Як критерій вибрана динаміка кількості студентів із академічною заборгованістю з дисципліни

(не складено модульний іспит) на момент закінчення кожного семестру.

Результати дослідження наведені у таблиці:

Як видно з таблиці, за навчальні роки, що бралися у дослідження, загальна кількість студентів на п'ятому та шостому курсах, які вивчали дисципліну на кафедрі інфекційних хвороб, поступово збільшувалася (з 1920 осіб у 2013/2014 навчальному році до 2325 осіб у 2017/18). Це було пов'язане зі збільшенням набору студентів на перший курс НМУ упродовж цих років. Незважаючи на збільшення кількості студентів у групах, що проходили навчання на кафедрі, спостерігалось зниження абсолютної кількості осіб, які своєчасно не склали дисципліну. Це особливо помітно при порівнянні даних на кінець кожного навчального року. Якщо відсоток студентів із заборгованістю по

Навчальні роки	Семестр	Кількість студентів із академічною заборгованістю		
		V курс	VI курс	Загалом
2013-2014	I	25	13	38
	II	41	-	41
2014-2015	I	39	-	39
	II	50	-	50
2015-2016	I	40	16	56
	II	28	-	28
2016-2017	I	53	42	95
	II	10	6	16
2017-2018	I	7	5	12
	II	15	4	19

навчальній дисципліні на кінець 2013-14 навчального року складав 41 особу (або 2,1%), то на кінець 2017-18 навчального року цей показник -19 осіб (0,8%).

Висновок. Отримані результати свідчать про високий рівень засвоєння студентами п'ятого та шостого курсів програми з навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби», позитивну тенденцію щодо зменшення рівня академічної заборгованості студентів старших курсів і ефективність методів навчання, що використовуються в навчальному процесі, та про спроможність студентів ефективно засвоїти програму з навчальної дисципліни.

Література

1. Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика» випуск 21 – вересень 2012 року Голубовська О.А., Шкурба А.В., Митус Н.В., Чепілко К.І. Технології навчального процесу у викладанні навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби».

2. Педагогика в медицині: учебное пособие для студентов высших медицинских учебных заведений / Н.В.Кудрявая, Е.М.Уколова, Н.Б.Смирнова, Е.А.Волошина, К.В.Зорин; под ред. Н.В.Кудрявой. – М.: Издательский центр «Академия», 2006. – 320 с.

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ № 1 ТА НЕОНАТОЛОГІЇ ХНМУ

Гончарь М.О., Омельченко О.В., Черненко Л.М., Аленіна І.С.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Зміни в системі вищої медичної освіти та сучасні вимоги до випускників вузів спонукають до реорганізації форми і методів навчального процесу. Використання інноваційних технологій у викладацькій діяльності свідчить про конкурентоспроможність вищого навчального закладу. Ключовим завданням навчального процесу в медичному університеті є підготовка висококваліфікованих фахівців, які постійно підвищують свої знання та професійні навички. Ефективне і якісне надання медичної допомоги вимагає не тільки глибоких знань та навичок, а й вдосконалення клінічного досвіду, швидкої реакції в екстремальній ситуації, кваліфікованої тактики.

Основна частина. Інновації (нововведення) – це сукупність способів, методів і прийомів навчання, спрямованих на модернізацію традиційного навчання. Інноваційний підхід до навчального процесу полягає у розвитку в студентів можливість оволодіти новим досвідом на основі цілеспрямованого формування творчого мислення та навчально-дослідницької діяльності. Під інноваційними технологіями, стосовно навчання в медичному університеті, розуміють комплекс заходів, які дозволяють наблизити якість вищої освіти до кращих зарубіжних аналогів, при цьому зберігаючи вітчизняні традиції. Найважливішим завданням реформування освіти в Україні є підготовка досвідченої, творчої особистості, готової забезпечити потреби суспільства в професійній діяльності як на національному, так і міжнародному рівні. Цьому сприяє впровадження в сучасну вищу медичну освіту елементів професійної компетентності майбутніх фахівців.

Забезпечення високоякісної підготовки фахівців багато в чому залежить від ефективності навчального процесу.

Його головним завданням на сьогоднішній день є створення впливу на спосіб мислення та підхід до швидкоплинних явищ. Сучасний медичний ВНЗ орієнтується на сучасні інноваційні технологічні моделі, які сприяють самостійності, продуктивності мислення та творчої активності.

На кафедрі педіатрії №1 і неонатології використовуються різні активні методи навчання, які дозволяють студентам включатися в реальні події і досягати розуміння клінічної ситуації чи проблеми. Так, згідно з Г. Майєра, через 72 години після отримання інформації в пам'яті слухача залишається: при аудіосприйнятті (почув) приблизно 10% інформації; при візуальному (побачив) – 20%; при аудіовізуальному (почув і побачив) – 50%; при аудіовізуальному та обговоренні – 70%; при аудіовізуальному сприйнятті, обговоренні та наявності можливості практичного застосування – 90%.

У навчальних кімнатах кафедри в рамках навчання створюються майданчики-модулі «серцево-легеневої реанімації», «догляд за хворим», «первинний туалет новонародженого», які дозволяють оволодіти технологіями практичних навичок.

Останнім часом широко використовується можливість впровадження цифрової технології дистанційного навчання – телемедицина, яка дозволяє не ускладнюючи процес діагностики, лікування чи оперативному втручанні, одночасно спостерігати за ним і навчатися в активному режимі. В рамках тематичних курсів використовуються дистанційні лекції, відеороліки та навчальні фільми: «Музикотерапія», «Ігротерапія», «Догляд за недоношеним новонародженим», «Уродженій гіпотеріоз. Важливість постановки діагнозу в Першу добу захворювання», « ERB-